

practices, persist within EU institutions and hinder the advancement of women in politics and governance. Additionally, there is a lack of comprehensive data on the gender composition of EU authorities, making it difficult to monitor progress and hold institutions accountable for their commitments to gender equality. Without accurate and transparent information, efforts to promote gender parity may be hampered, and inequalities may go unnoticed or unaddressed.

To achieve greater gender parity within EU authorities, concerted action is needed at both the institutional and societal levels. EU institutions must prioritize gender equality as a core value and integrate gender mainstreaming principles into all aspects of their work. This includes promoting gender-sensitive policies and practices, as well as fostering a culture of inclusion and diversity within the organization.

Moreover, there is a need for greater transparency and accountability in monitoring progress towards gender parity. EU authorities should collect and publish data on the gender composition of their staff and decision-making bodies, allowing for regular assessment of gender balance and the identification of areas for improvement.

At the societal level, efforts to promote gender equality must extend beyond EU institutions to encompass broader social norms and attitudes towards gender roles and stereotypes. Education and awareness-raising campaigns can play a crucial role in challenging traditional gender norms and empowering women to pursue leadership roles in politics and governance.

In conclusion, achieving gender parity within EU authorities requires sustained commitment, concerted action, and collaboration between governments, civil society, and the private sector. While progress has been made over the last 20 years, there is still much work to be done to realize the vision of a truly equal and inclusive European Union.

1. Gender Equality Strategy 2020–2025. *European Commission*. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en.

2. 2024 Report on Gender Equality in the EU. *European Commission*. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en#annual-report-on-gender-equality.

3. Gender equality in the European Parliament and in national parliaments in the European Union ahead of the 2024 election year. *European Institute for Gender Equality*. URL : <https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/gender-equality-in-the-european-parliament-and-in-national-parliaments-in-the-european-union-ahead-of-the-2024-election-year.pdf>.

4. Gender Equality Index. *European Institute for Gender Equality*. URL : https://eige.europa.eu/gender-equality-index/compare-countries?utm_source=chatgpt.com.

5. Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts. *European Union*. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A11997D%2FTXT>.

Катерина МІТЧЕНКО

старший викладач кафедри психології, соціології та педагогіки Дніпровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна); здобувач ступеня доктора філософії кафедри практичної психології Криворізького державного педагогічного університету (м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл., Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-0609-3423>

ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЗРІЛОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ ВІЙНИ

В умовах повномасштабної війни професія поліцейського вимагає від фахівця високого рівня стресостійкості, відповідальності та психологічної стійкості. Гендерний аспект в цій сфері актуальний не лише тому, що жінки все частіше обирають професію поліцейського, а й тому, що чоловіки та жінки зараз стикаються з різними викликами у своїй професійній діяльності з огляду на виконувани ними службові завдання. Наразі поліцейські

беруть активну участь у бойових діях в складі Об'єднаної штурмової бригади Національної поліції України «Лють», батальйону поліції особливого призначення (стрілецького), куди увійшли співробітники оперативних, слідчих служб, дільничні офіцери тощо. Проте щодо гендерного аспекту спостерігаємо переважну більшість на передовій саме чоловіків і, відповідно, збільшення кількості жінок, які виконують повсякденні службові обов'язки в територіальних підрозділах.

Рольова компетентність поліцейських до і під час війни має значно змінилася стосовно майже всіх ролей у воєнний час як для чоловіків, так і жінок. Шляхом емпіричного дослідження, проведеного у 2022 р., визначено наявність широкої варіативності рольового репертуару та гнучкість під впливом кризових обставин, найбільше в ролях, не пов'язаних з професійною діяльністю [4, с. 70]. Проте варто враховувати, що визначені зміни є початком та частиною великого процесу рольової деформації поліцейських під час війни, яка нівелює не лише особисті ролі. Звісно, на початку повномасштабного вторгнення ролі, пов'язані зі збереженням власного життя та здоров'я, а також своїх рідних, зазнали змін, але ці зміни поступово призвели до атрофії і професійних ролей, що, в свою чергу, вимагає формування та змін певних характерологічних якостей.

Психологічна зрілість поліцейського – це комплексний феномен, що містить такі компоненти, як: відповідальність, контактність, конструктивна співпраця, прийняття себе, вміння приймати рішення, емоційна регуляція, самостійність, цілісність, активність, креативність (творча поведінка), проактивність, ціннісні орієнтації, потенціал (самоактуалізація), автономність, реалістичне сприйняття, цілеспрямованість, умотивованість, результативність, індивідуальність (автентичність), толерантність, рефлексія, інтелект та гумор, самовизначеність, моральність, стресостійкість, упевненість в собі, емпатійність, самоповага та саморозвиток [3, с. 61]. Психологічна зрілість – це не статичний стан, а динамічний процес, який триває протягом усього життя та може варіюватися у різних людей. Відповідно, виконання професійних завдань поліцейським базується саме на психологічній зрілості спеціаліста.

Беззаперечно, що для якісного виконання своїх обов'язків в умовах воєнного стану важливо зберігати спокій та самовладання в екстремальних ситуаціях, вміти керувати власними емоціями та імпульсами, чітко усвідомлювати свої обов'язки, свої фізичні, інтелектуальні та психологічні можливості, мати готовність нести відповідальність та взаємодіяти з різними людьми, будувати довірливі стосунки.

Сучасні світові тенденції формують певні стереотипи, коли поліцейським приписується стримана, рішуча поведінка, несумісна з переживанням страху та безпорадності; надмірна емоційність або навіть просто її наявність у поліцейського сприймається як деструктивна, не характерна сучасному поліцейському.

За результатами попереднього емпіричного дослідження, проведеного в 2023 р. шляхом тестування поліцейських за допомогою Фрейбурзького особистісного опитувальника, визначено наступні характеристики, які є показниками їхньої психологічної зрілості:

- впевненість, здатність не губитись при зіткненні з неочікуваними ситуаціями;
- оптимізм, задоволеність собою та життям в цілому;
- стресостійкість (його досить важко вивести з рівноваги);
- активність, наполегливість, легкість в установленні контактів.

Відповідно, сучасному поліцейському притаманні впевненість в собі та власних можливостях, здатність не губитись при зіткненні з труднощами, оптимізм, задоволеність собою, своїм оточенням, життям в цілому, вміння легко встановлювати соціальні контакти. Сучасний поліцейський сприймається як мужня, активна, наполеглива, соціально спритна особа, яка відповідно до умов професійної діяльності може мати імпульсивну поведінку, схильність до ризику та агресії, виражене прагнення до домінування, активного відстоювання своєї думки, авторитарність та недовірливість [2, с. 230].

У своїх дослідженнях К. Усик відмічає, що жінки-поліцейські відрізняються здатністю спонтанно виражати пережиті емоції невербально, проникати у світ переживань іншої людини, знаються на емоційному стані оточуючих, здатні співчувати й співпереживати людям, емоційно відгукатися на їхні переживання. В свою чергу, чоловіки здатні управляти своїми емоціями відповідно до ситуації й доцільності, викликати та підтримувати бажані емоції й тримати під контролем небажані, володіти прийомами стабілізації й тонізації свого емоційного стану. Також у них розвинена чутливість до власних емоцій і виразне усвідомлення, розуміння власних емоцій та причин їх виникнення. За результатами свого

емпіричного дослідження К. Усик відмічає, що у чоловіків-поліцейських насамперед переважають когнітивні компоненти емоційної зрілості, стриманості та саморегуляції, натомість жінки-поліцейські є більш емоційними та здатними до встановлення міжособистісних стосунків та соціальної відповідальності [5, с. 1722].

Дослідження свідчать, що чоловіки та жінки-поліцейські мають різні сильні сторони та стикаються з різними викликами. Чоловіки частіше демонструють фізичну силу, готовність до ризику, однак можуть відчувати труднощі з вираженням емоцій та пошуком соціальної підтримки. Натомість жінки мають кращі комунікативні навички, емпатію та здатність до співпереживання, однак можуть відчувати брак рішучості та сміливості. Слід відмітити, що часто стереотипно агресивність пов'язується з чоловіками, але це не завжди підтверджується дослідженнями. Поряд з цим достовірним є факт того, що війна є потужним стресором, що призводить до розвитку посттравматичного стресового розладу, депресії, тривоги та інших психічних розладів в працівників силових структур [1. с. 36].

Тому саме гендерні аспекти психологічної зрілості поліцейських вимагають подальшого детального вивчення, як із емпіричного, так і теоретичного погляду.

Гендерний аспект психологічної зрілості поліцейських є важливим для розуміння особливостей їхньої роботи, особливо в умовах війни. Необхідно проводити подальші дослідження та розробляти програми підтримки, які враховуватимуть гендерні відмінності та сприятимуть підвищенню психологічної стійкості поліцейських.

1. Чорна В., Серебреннікова О., Коломієць В. Посттравматичний стресовий розлад під час повномасштабної війни у військовослужбовців. *Молодий вчений*. 2023. № 12 (124). С. 28–39.

2. Мітченко К. В. Професійна компетентність поліцейського як передумова успішної взаємодії поліції та громади // *Community policing: освітні практики* : кол. монографія / кол.авт. ; наук. ред. К. М. Недря. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 204 с. С. 218–251.

3. Мітченко К. В. Характеристики психологічної зрілості як soft-skill сучасної особистості. *Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology*. 2024. № 1 (27). С. 58–64.

4. Мітченко К. В. Зміни роліової компетентності поліцейських у період до та під час війни. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія «Психологічні науки»*. 2023. № 1 (2). С. 64–71.

5. Усик К. Психологічні особливості емоційної зрілості поліцейських: гендерний аспект. *Наукові перспективи*. 2024. № 5 (47). С. 1717–1726.

Iryna NIKITINA

Senior Lecturer at the Department
of Language Studies of Dnipro State
University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

<https://orcid.org/0000-0003-3767-7034>

GENDER EQUALITY IN EDUCATION: GLOBAL TRENDS AND UKRAINIAN CONTEXT

Gender equality in education has been a global priority for decades. International organizations like UNESCO, UNICEF, and the World Bank have worked extensively to bridge gender gaps in education. Innovative development of the economy requires the effective use of all the intellectual potential available in the country. That is why international, state and public organizations pay attention to the problem of gender parity in science and innovation. The gender structure is considered one of the significant demographic characteristics of academic potential, capable of influencing the ability of the scientific sphere to create and implement innovations, as well as to ensure a favorable socio-psychological climate in scientific teams.

For five years in a row, Iceland has topped the World Economic Forum (WEF) rankings as the country with the smallest gender gap, meaning the highest degree of gender equality. This means that in Iceland women have the highest level of equal access to education and health care, as well as political and economic life. Iceland's neighboring Scandinavian countries Finland, Norway, and Sweden also rank at the top of the WEF rankings.

The Middle East and North Africa are the regions with the most gender inequality. However, the picture is not uniform. For example, Gulf countries invest heavily in women's